

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Betina Kastbjerg (DD)
betina.kastbjerg@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

22. juni 2023

J.nr. 23/06779 - 2023-4571

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 2. juni 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 234 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Betina Kastbjerg (DD).

Spørgsmål nr. 234:

”Vil ministeren redegøre for, om ”særlige forhold” efter sygedagpengelovens § 69 a, stk. 2, 1. pkt. og ”særligt undskyldende” efter sygedagpengelovens § 38, stk. 7, skal fortolkes på samme måde i situationer, hvor en forsinket sygedagpengeanmodning skyldes borgerens manglende it-kundskaber?”

Svar:

Siden 1. december 2015 har en borger, hvis sygedagpengesag er blevet anmeldt digitalt via NemRefusion, haft pligt til at anvende den obligatoriske digitale selvbetjeningsløsning ”Mit Sygefravær”. Det gælder også borgere, der er fritaget for Digital Post.

Pligten blev indført som led i den daværende regerings målsætning om, at al kommunikation mellem borgere, virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt. Opgaver, hvor borgeren skal anvende digital selvbetjening, fremgår af sygedagpengelovens § 69 a, stk. 1. ”Mit Sygefravær” skal blandt andet anvendes ved en lønmodtagers anmodning om sygedagpenge fra kommunen.

”Mit Sygefravær” tilgås enten gennem et link i brevet fra kommunen, der er modtaget med Digital Post, eller på www.borger.dk/sygedagpenge, hvor selvbetjeningsløsningen er tilgængelig. Hvis borgeren er fritaget fra at modtage Digital Post, modtager borgeren i stedet et fysisk brev fra kommunen med besked om, at borgeren skal gå på ”Mit Sygefravær” og betjene sig digitalt.

I brevet fra kommunen bliver den sygemeldte vejledt om at kontakte kommunen, hvis borgeren ikke mener, at vedkommende kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning eller har brug for råd og vejledning.

Hvis kommunen vurderer, at der foreligger *særlige forhold*, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende ”Mit Sygefravær”, skal kommunen tilbyde en anden løsning end ”Mit sygefravær”. Det følger af § 69 a, stk. 2, 1. pkt.

Det vil være et særligt forhold, hvis en sygemeldt sengeliggende borger ikke besidder digitale kundskaber, og som derfor henvender sig telefonisk til kommunen for at få tilbudt at indgive anmodning om sygedagpenge på en anden måde end digitalt.

De ”særlige forhold” efter § 69 a, stk. 2 er uddybet i bemærkningerne til bestemmelsen, som blev indført ved lov nr. 742 af 1. juni 2015 om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmodninger, meddelelser og klager til offentlige myndigheder:

”Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på borgerens beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom kommunen ud fra en helhedsvurdering af borgeren må bedømme, om borgeren vil kunne indgive oplysningsskemaet, anmodningen eller meddelelsen om sygedagpenge ved anvendelse af digital selvbetjening efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, herunder såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprogvanskeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der kan også være tale om en sygemeldt sengeliggende uden PC eller uden digitale kundskaber, som derfor henvender sig telefonisk til kommunen for at få tilbudt at indgive anmodning om sygedagpenge på en anden måde end digitalt.

Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan udfylde oplysningsskemaet, anmode om sygedagpenge eller indgive meddelelser ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning og derfor skal anvende den digitale selvbetjeningsløsning. Særlige forhold vil eksempelvis kunne foreligge, hvor en borger er indlagt på sygehus eller institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan anvende den digitale selvbetjeningsløsning.”

Med den netop vedtagne lov om fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening, kan en borger, der er fritaget fra Digital Post, fra 1. juni 2023 anmode om ikke at anvende ”Mit Sygefravær” til opgaver, hvor der ellers er pligt til at benytte selvbetjeningsløsningen. Det betyder, at hvis en borger er fritaget fra Digital Post, kan borgeren efter modtagelse af det fysiske brev fra kommunen kontakte kommunen og anmode om ikke at anvende ”Mit Sygefravær” til opgaver, hvor der ellers er

pligt til at benytte selvbetjeningsløsningen. I denne situation skal kommunen således ikke vurdere om der foreligger ”særlige forhold”, men blot konstatere, at borgeren er fritaget fra Digital Post, og derefter tilbyde en anden løsning.

Hvis borgeren har ret til at benytte en alternativ løsning til ”Mit Sygefravær”, enten fordi kommunen vurderer, at der er særlige forhold efter § 69 a, stk. 2, eller fordi borgeren er fritaget fra Digital Post, er det kommunen, der bestemmer, hvordan borgeren i så fald skal anmode om sygedagpenge mv., herunder om det skal ske mundtligt eller skriftligt.

Med indførelse af kravet om obligatorisk digital selvbetjening i sygedagpengesager i 2015, blev der ikke ændret på fristerne for indsendelse af oplysningsskema og anmodning om sygedagpenge.

For at få et alternativ til ”Mit Sygefravær” stillet til rådighed efter § 69 a, stk. 2, er det et krav, at borgeren kontakter kommunen før eventuelle frister og gør kommunen opmærksom på, at vedkommende enten ikke kan anvende ”Mit Sygefravær” eller har brug for råd og vejledning. Det har Ankestyrelsen fastslået i principafgørelse 100-16. Sagen vedrørte en sygedagpengemodtager, der ikke havde indsendt et oplysningsskema til kommunen inden for fristen, og derfor ikke havde medvirket ved kommunens opfølgning.

Det fremgår af principafgørelsen;

”Den sygemeldte bliver i underretningsbrevet fra kommunen vejledt om at kontakte kommunen, hvis borgeren mener ikke at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning eller har brug for råd og vejledning.

At borgeren ikke kan anvende Mit Sygefravær eller har misforstået vejledningen til Mit Sygefravær er ikke en rimelig grund til at undlade at indsende oplysningsskemaet, hvis borgeren ikke kontakter kommunen inden for den fastsatte frist.

I den konkrete sag havde en sygedagpengemodtager ikke indsendt oplysningsskemaet til kommunen inden for fristen og havde derfor ikke medvirket ved kommunens opfølgning.

Det var ikke en rimelig grund til at aflevere oplysningsskemaet efter fristen, at den sygemeldte ikke kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning Mit Sygefravær, da den sygemeldte ikke havde kontaktet kommunen inden for den fastsatte frist og var vejledt om at kontakte kommunen, hvis den sygemeldte mente, ikke at kunne anvende Mit Sygefravær eller havde brug for råd og vejledning.”

Hvis en sygemeldte borger ikke anmoder om sygedagpenge inden for fristen, vil pågældende først have ret til sygedagpenge fra den dag, hvor anmodningen er modtaget i kommunen. Det følger af sygedagpengelovens § 38, stk. 6.

Kommunen kan udbetale sygedagpenge for tiden før anmodningsdagen, når lønmodtageren på grund af hospitalsophold eller ophold i udlandet har været forhin-

dret i at anmode rettidigt, eller når *andre særlige undskyldende forhold* har bevirket, at anmodning ikke er sket rettidigt. Det følger af sygedagpengelovens § 38, stk. 7, 1. pkt.

Særlige undskyldende forhold kan foreligge, når lønmodtageren eksempelvis ikke har overholdt fristen på grund af forkert vejledning fra myndigheder eller andre, der må antages at have særlig kendskab til forholdene.

Ved indførelsen af § 69 a i sygedagpengeloven, blev der i bemærkninger til lovforslaget anført følgende om dispensationsmuligheden i § 38, stk. 7:

”Det fremgår af § 38, stk. 7, 1. pkt., i lov om sygedagpenge, at kommunen kan udbetale sygedagpenge for tiden før anmodningsdagen, hvis den sygemeldte har været forhindret i at anmode rettidigt på grund af hospitalsophold eller ophold i udlandet, eller hvis anmodningen ikke er sket rettidigt på grund af andre særlige undskyldende forhold. Hvis kommunen vurderer, at der har været driftsforstyrrelser i de it-systemer, som forudsættes anvendt ved obligatorisk digital selvbetjening eksempelvis hos borger.dk eller hos NemID, i et omfang og en varighed, der har afskåret borgeren for at udfylde oplysningsskemaet inden for fristen, vil der kunne være tale om andre særlige undskyldende forhold.

Skyldes overskridelsen af fristen, at kommunen ikke har nået at træffe afgørelse inden fristens udløb i en sag, hvor den sygemeldte anfører, at der foreligger særlige forhold (efter § 69 a), der gør, at den sygemeldte ikke kan anvende digital selvbetjening, og derfor skal tilbydes, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening, vil dette medføre, at kommunen kan se bort fra overskridelsen af fristen.”

Hverken manglende digitale færdigheder eller manglende it-kundskaber er nævnt i § 38, stk. 7, eller i bemærkningerne til bestemmelsen som et særligt undskyldende forhold. Det er borgerens kommune, der træffer afgørelse om, hvorvidt der skal gives dispensation, og borgeren kan klage til Ankestyrelsen over kommunens afgørelse.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen
Beskæftigelsesminister